

Geen Duitser, maar Fries

De Friezen in Duitsland laten de laatste tijd van zich horen. Meer bevoegdheden voor deze bevolkingsgroep, is de oproep aan de Duitse bestuurders. Een van de woordvoerders is de 44-jarige Arno Ulrichs. Hij mag dan Duits staatsburger zijn, Ulrichs voelt zich op en top Fries.

Door Maria Del Grosso

Arno Ulrichs, werkzaam als econoom bij de Kamer van Koophandel voor Ostfriesland en Papenburg, is sinds de geboorte van het Frieschen Forum in 1997 voorzitter van deze vereniging. Op dit moment is het volgens Ulrichs zaak om de vinger aan de pols te houden. Er gaan weer stemmen op heel Ostfriesland onder één bestuur te brengen en daar heeft het Friesches Forum niets op tegen.

Ulrichs wijst op de situatie van voor 1978 toen het bestuurlijk gebied Aurich nog heel Ostfriesland omvatte. Dat de deelstaatsregering dat toen uit elkaar heeft laten vallen, betreurt Ulrichs, zelf opgegroeid in Ostfriesland en nu woonachtig in Simonswolde, nog steeds.

„Wat dat betreft heeft Fryslân een streepje voor”, stelt Ulrichs vast. Om de eigen identiteit te bewaren, is het niet alleen van belang de cultuur van een volk te bewaren, maar het is ook noodzakelijk dat er een herkenbaar bestuurlijk geheel is. Dat heeft Fryslân met zijn eigen provincie. De Ostfriezen ontberen zo’n eenheid.

Liever nog kijkt Ulrichs in groter verband. „Op lange termijn streven wij

Arno Ulrichs: „Op lange termijn streven wij naar een Europese regio Friesland die zich uitstrekt van Harlingen tot de Deense grens.”

naar een Europese regio Friesland die zich uitstrekt van Harlingen tot de Deense grens. Zo’n regio heeft ook in Brussel wat in de melk te brokkelen.” Om de contacten binnen deze regio nu alvast te versterken, maakt het Friesi-

sches Forum deel uit van de Ynterfryske Rie, die door Ulrichs wordt gezien als hét overkoepelende orgaan voor alle Friezen. Alle groepen die het contact tussen de Frieslanden bevorderen, staan in het adressenboekje van

het Forum. Zo kent Ulrichs ook de activiteiten van de Groep fan Auwerk. De strijd voor behoud van de Friese identiteit ligt in Duitsland wat moeilijker dan in Nederland, vindt Ulrichs. Fryslân heeft nu eenmaal de eigen taal

als belangrijke culturele ondergrond. Het gebruik van die taal ontbreekt in Duitsland grotendeels. Alleen in Saterland, direct grenzend aan Ostfriesland spreken nog zo’n tweeduizend mensen Fries. Dat Saterfries heeft Ulrichs zich inmiddels eigen gemaakt, maar hij groeide op met plat-Duits. Nederlands verstaat de Forum-voorzitter ook goed dankzij contacten in Oost-Groningen en familiebetrekkingen.

„Ik voel me helemaal Fries. Dat is mijn identiteit. Het Duits staatsburgerschap is slechts een formaliteit voor ons.” Dat gevoel werd sterker naarmate Ulrichs merkte dat Ostfriesland als randgebied weinig op Duitse hulp kan rekenen. „Daarom moeten we de ontwikkeling van deze regio zelf in handen nemen.”

Het Friesches Forum doet dat door zich bezig te houden met wetenschappelijke, sociale en politieke vraagstukken in de regio. Verder wordt er alles aan gedaan om de Friese cultuur te bewaren, om zo een eigen gezicht te houden. Dat is juist nu weer van belang, stelt Ulrichs vast. De hang naar eerst een Duits bewustzijn, een Europees bewustzijn en zelfs het idee dat men zich wereldburger moest voelen is voorbij. Mensen zijn weer op zoek naar hun identiteit en willen zich ergens bij thuis voelen. De Friese cultuur en geschiedenis kan dat bieden. „Andere volken benijden ons daarom. We moeten trots zijn op die cultuur en traditie van vrijheid.”

Jaren terug lag dat in Duitsland wel anders. Friezen vormden toen het mikpunt van moppen. „Toen waren wij als minderheidsgroep blijkbaar aan de beurt.” Maar dat werd goed opgepakt, constateert Ulrichs nu. „We hebben er zelf ook om gelachen en de aandacht gebruikt om het toerisme in Ostfriesland te versterken.”